

zo thuis als
maar kan

de waalboog

Nee-tenzij beleid ten aanzien van vrijheidsbeperkende maatregelen

TOPZORG EN BEHANDELING

Wanneer iemand op een psychogeriatrische verpleeghuisafdeling/ kleinschalige woonvorm woont, kan de wet Bijzondere Opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen, afgekort als BOPZ, van toepassing zijn. Meer informatie over de wet BOPZ vindt u in de gelijknamige folder.

BOPZ en middelen en maatregelen (MM)

De wet BOPZ regelt onder andere de toepassingen van zogenaamde middelen en maatregelen. De wet onderscheidt 4 middelen en maatregelen:

- Fixatie: het beperken van de cliënt in zijn directe bewegingsvrijheid (bijvoorbeeld Zweedse band of tafelblad aan stoel bevestigd).
- Toedienen van medicijnen onder dwang.
- Toedienen van vocht en voeding onder dwang.
- Afzondering: het voor behandeling, verpleging en verzorging insluiten van een cliënt in een daarvoor bestemde eenpersoonskamer.

Als een cliënt nadrukkelijk zelf vraagt om een middel of maatregel valt dit niet als middel en maatregel onder de wet BOPZ.

“NEE – tenzij” beleid

Binnen De Waalboog geldt een “nee-tenzij beleid” t.a.v. middelen en maatregelen in het kader van de BOPZ. Middelen en maatregelen passen in principe niet binnen de visie van De Waalboog waarin belevingsgericht werken en het welbevinden van de cliënt centraal staan. Ten behoeve van de vrijheid en het welbevinden van de cliënten zijn we bereid een voor de betrokkenen acceptabel risico te nemen. Op grond hiervan is de visie van De Waalboog zo terughoudend mogelijk te zijn bij de toepassing van middelen en maatregelen. Voor inzet van middelen en maatregelen in het kader van de BOPZ moet er sprake zijn van ernstig gevaar voor de cliënt en/of zijn omgeving. Van de middelen en maatregelen is fixatie (en in het bijzonder de Zweedse band) het type maatregelen dat we niet gebruiken tenzij alle overwogen/uitgeprobeerde alternatieven zijn afgefallen. Toepassing

van fixatie met Zweedse banden wijst de Waalboog af. Alleen in uitzonderlijke situaties is het als laatste redmiddel mogelijk deze toe te passen. Dit moet dan zo gebeuren dat de veiligheid van de cliënt gewaarborgd is.

Preventie en alternatieven

Problemen als vallen en onrust worden door medewerkers van verschillende disciplines zorgvuldig geanalyseerd en zo mogelijk behandeld en begeleid. De behandeling kan zeer divers zijn.

Vallen

Zo kan bijvoorbeeld bij een valrisico 's nachts worden gedacht aan het inzetten van een extra laag bed of kan met behulp van de fysiotherapeut het lopen worden verbeterd. Wanneer het vallen niet volledig voorkomen kan worden, wordt er een risico-inschatting gemaakt van de kans dat de cliënt bijvoorbeeld een heup breekt.

Als het risico om te vallen en de kans op letsel te groot worden, zouden elektronische waarschuwingssystemen ingezet kunnen worden.

Onrust

Ook zijn er vele mogelijkheden om onrust aan te pakken: De oorzaak achterhalen (pijn, angst, etc.) en die wegnemen of een stukje lopen en/of afleiden.

Instemmingsrecht

De medewerkers en de arts zullen altijd met de cliënt en/of diens vertegenwoordiger tot overeenstemming proberen te komen. In het geval dat middelen en maatregelen toch noodzakelijk geacht worden, wordt gekozen voor maatregelen met zo min mogelijk vrijheidsbeperkende effecten en dient de cliënt en/of vertegenwoordiger akkoord te gaan met de toepassing ervan. De specialist ouderengeneeskunde is eindverantwoordelijk voor het besluit tot het toepassen van alle middelen en maatregelen. Er zijn momenten waarop geen toestemming bij familie gevraagd kan worden, dan is er sprake van een noodsituatie.

Noodsituatie

In noodgevallen is de specialist ouderengeneeskunde bevoegd fixatie toe te passen zonder instemming. Dit kan echter slechts voor maximaal 7 dagen en dient gemeld te worden aan de Inspectie voor de Gezondheidszorg.

Dwangbehandeling

Als de cliënt zich verzet tegen de toepassing van middelen en maatregelen in een situatie die van te voren in het zorgplan is vastgelegd dan is er sprake van dwangbehandeling. Dit dient te worden gemeld aan de Inspectie voor de Gezondheidszorg. Dwang wordt zoveel mogelijk voorkomen.

Evaluatie

De toepassing van middelen en maatregelen wordt altijd besproken in het multidisciplinair overleg. Daar wordt de toepassing geëvalueerd en indien mogelijk gestaakt of vervangen door minder vrijheidsbeperkende maatregelen. Dit alles uiteraard in goed overleg met de cliënt of diens vertegenwoordiger. Een interne MM-commissie adviseert de BOPZ-arts over het NEE - tenzij beleid. Met vragen en/of onduidelijkheden kunt u terecht bij uw specialist ouderengeneeskunde. U kunt een afspraak maken via de Eerst Verantwoordelijke Verzorgende (Evv-er). Bij klachten wordt de interne en/of externe klachtenregeling gevolgd.

BV 4.18 / okt-14 - okt-17 / versie 5

zo thuis als
maar kan

de waalboog

Postadres
Postbus 31071
6503 CB Nijmegen

T 024 - 322 82 64
info@waalboog.nl
www.waalboog.nl

